

Je už takovou tradicí folkloristů, že se jim jednoho krásného dne sejdou jejich oblíbené koledy a vánoční písně na jediné desce. Na slezského písničkáře [Tomáše Kočka](#) došlo právě na podzim roku 2009 s nahrávkou prostě a velmi výstižně pojmenovanou

Koleda

Čím více se nad tvorbou Tomáše Kočka zamýšlím, tím více si uvědomuji, že se stává sofistikovanější. Autor zabíhá do předkřesťanských slovanských tradic a spojuje je s folklórem. Bez čtenářského úsilí nad odbornými, či dokonce akademickými, texty historiků se může zdát, že autor pracuje jen s lidovou písní, kterou ohýbá dle svých vlastních měřítek. Je třeba si však uvědomit, že náš folklór do jisté míry zakonzervoval pohanské zvyklosti, ačkoliv často již jen jako hru bez původní duchovní myšlenky. To vše Tomáš Kočko navazuje jako barevné stuhy na provázek, který na každé jeho desce funguje jako centrální myšlenka, kolem níž se témata písní jednotlivých nahrávek ovíjí. Tak natočil jednu o zbojníkovi Ondráškovi, pohanskou Hodovnici, nebo hned dva odkazy ke svým rodným Beskydům skrze slova básníka Ladislava Nezdařila. I přes mou osobní skepsi, že nebude jeho nápad v širší společnosti pochopen, dokáže Tomáš Kočko využít své osobní charisma a nábojem, který jeho živá vystoupení nepostrádají, oslovit. A právě tohle dilema přináší Koleda víc než desky předchozí.

Bez onoho výše popsaného pátrání se totiž může zdát jako sbírka devíti různě známých koled z Moravy a Slezska, mezi kterými podivně vystrkují růžky dvě autorské písně. Úvodní *Kračun* skr ze rolničky evokuje reklamu na americký kofeinový nápoj, kterým se každý rok na Vánoce zahltlí televizní reklamy. Zároveň svým prostinkým textem, ale silným vokálem, desku hudebně otevírá. Stejně jako "rapovaná" píseň

Hej

,
koleda

o narození Božice nabízí přinejmenším příjemný hudební zážitek. Co jim chybí do kontextu, je napsáno v bookletu. A je nutné to na tomto místě zmínit.

Zvyk koledování, tedy zábavných pochůzek průvodů a skupin masek doprovázených zpěvem, vznikl již v antickém Římě. Později se rozšířil do celé Evropy a u Slovanů se uchytil již v předkřesťanských dobách. Ti věřili, že v den zimního slunovratu (21.12.) umírá slunce a nové se rodí. Končí tak solární rok. Slunce a j

